

CZERWIŃSKO -

RUSKA PRAWDA

MISIACZNA ILUSTROWANA GAZETKA DLA NARODU

Predpłata. Na rik 1 zł. 20 gr.
piwroku 60 gr.: kwartał 30 gr.

1 gazетка 8 groszy.

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Długa 5.
Konto P. K. O. Nr. 407-850

Reklamy : 1 stor. 50 zł. pół. stor.

25 zł.: czwert' stor. 15 zł.

Smert' Marszałka Józefa Piłsudskoho

W dni 12 maja pomer w Warszawie Marszałok Józef Piłsudski. Kołyśmo w deń Jeho Imianyn składały Jemu zyczenia zdorowia i dowhych lit żytia, ne prypuskałyśmo ani na chwylku, żeby toj najbilszyj w Polscei dostojnyk po Panu Rrezydenti, wid jakoho zależała ciła polityka Derżawy, — maw w korotkim czasi widijty wid nas.

A odnak stało sia tak, jak nichto ne prypuskaw, jak nichto nawet ne dumaw. Polszcza pozostała sia bez swoho Tworcia i Woskresytela, bez prowidnyka i uczytela, bez Otcia i Woźda. Odnak pozostała sia Jeho nauka i wskaziwky dla Narodu, jak maje dali postupowaty, jak Derżawa maje sia rozwywaty, aby sia skripty iszcze bilsze, a ne osłabyty wnutrisznymy swaramy.

Pid tym wzhladom ciłyj narod derżawy naszoji jest odnodumnyj i okazuje, szczo dobre zrozumiw nauku swoho Otcia. Ciłyj Narid żaluje i płacze swoho najlipsiszo Prowidnyka. Wsi u nas bez riżnicy religij i narodnocy, bez riżnicy wiku i stanowyska, oplakujut Marszałka Piłsudskoho. Takoz i nasz czerwińsko - ruskyj narid, z dawnoji Czerwonoci Rusy, kotromu Boże Prowydinie pozwołyło żyty spokojno w hrancyiach spilnoji Pol-

skoji Derżawy, tisztyt sia Jeji radistiamy, taj smutyt sia Jeji smutkamy i horem.

Nasz czerwińsko - ruskyj narid i nasza czerwononruska zemla, jaka stanowyt nerozdilnu czast odnoji welykoji Polscei, wid Peremysza, Stanisława i Kołomyji aż po Ternopil, Łuck i Riwno, bolijut z pryczyny straty welykoho Marszałka Piłsudskoho, boż Win ne tilky Polscei Tworcem, ale i Jeji Otcem najlipsiszym. Jak za Otcem płacze ne tilko staryj syn ale i mołodyj, ne tilko bohattyj, ale i bidnyj, ne tilko uczenyj, wdowołenyj, szczasływyj, ale i neuczenyj, neszczasływyj, boż Win dla wsich swoich ditej Otcem — tak i wsi narody naszoji spilnoji Witczyny - Polscei, starszyj, kulturnijszyj i bohattyj narid polskyj, jak i mołodyj i bidnijszyj ruskyj — złuczeni nyri bilsze, czym dawnijsze, bo w żalu za spilnow utratow — za Otcem Derżawy i narodu.

Nad Jeho trunow naj sia utiszat nezhoda i nenawyst, dawni urazy i neufnist dwoch bratnich narodiw, a jeszcz bilsze naj sia złuczat Polaky i Rusyny do praci dla spilnoho dobra i dla spilnoji Derżawy - matery najlipsiszoji wsich nas w Polscei.

Wicznaja pamiat Najlipsiszomu synowu naszoji Witczyny!

Zworuszajuczij pryklad chłopa.

W seli Sydorowi koło Husiatyna żyje sobi bidnyj chłop Andrij Kołomyjec. Gruntu maje win tak mało, że ne może ani rusz utrymaty sebe i swoju rodynu. A tu nema takoz żadnoji praci, żadnoji roboty, de by možna było chocz trocha zarobyty na żytie.

Toj bidnyj ruskyj chłop na wist o smerty Marszałka Piłsudskoho tak sia tym pereniaw hłuboko, może bilsze jak tysiaczi i miljony narodu w Polscei. Otoż napysaw toj nasz prostyj ruskyj chłop duże ładni wirszy w czest Marszałka Piłsudskoho i pisław ich do krakiwskoho Kurjera. W tych jeho słowach bje nezwyčajna syła prywiazania i lubowy do Polscei i Marszałka.

Zapewniaje wsich toj nasz prostyj ruskyj chłop z pid Husiatyna, że Marszałok może spaty spokojno, bo my jeho dity widipremo wsi zamachy worohiw na naszu polsku derżawu. Wsi my widdamo żytie za Polscei, tak Polaky, jak takoz wirni jeji syny, ruski chłopy.

Hłuboka wirnist dla ridnoho kraju i Witczyny. Czyż potreba jeszcz lipszych dokaziw toji lubowy i lo-

jalnocy? Marszałok Piłsudski jest cztenyj czerez wsich w Polscei. Ne mohło zabraknuty i ne zabrakło meży tymy takoz naszych ruskych chłopiow, a najlipsiszym prykladom toji lubowy, to toj lyst z wirszamy bidnoho chłopa zi Sydorowa.

Czyż ne należałoby pomoczy i zaniaty sia tym wirnym synom Derżawy z pid sołomianoji strichy?

Wertaje dawna zhoda.

Ministerstwo wnutrisznych spraw oholosyło zariadzenie szczo na uriadach hromadzkych w gminach u Wschidnij Małopolszczy budut umiszczeni napysy w dwuch jazykach, polskym i ruskyj.

Tak wertajut dawni spokojni stosunky w naszym kraju, a Polscei ide tak dałeko w zhodi dla ruskoho narodu, że nawet daje napysy uriadowi na hromadach i gminach w tij czasty kraju, chocz mohłaby nam toho ne daty, To nowyj dokaz, że w Polscei majemo bilsze praw i možnocy żytia, czym w inszych krajach. Dłatocho musymo też wzaimo okazowaty wirnist tij naszij sławnij Derżawi, jaku sławlyły i szanowaly naszi dity i otci, zakym rozdilyła i poswaryła nas Austrija.

Świato Hirniakiw

W liti toho roku maje widbuty sia w misti Zakopanim w horach Tatrach, zjizd wsich hirniakiw, tak polskich »Pidhalan«, jak i Bojkiw, Łemkiw i Hucułi. Zjidut sia otże naszi lude z najdalszych storin kraju, jaki meszkajut w horach Karpatach. Zjidut sia, szczooby wzaimno piznaty i zblyżyty sia do sebe, piznaty swoji potreby i stan swoho gospodarczoho rozwoju swoho žytia i meszkania.

Pomysł urządzenia takoho zjizdu i świata duże dobryj i pożytecznyj. Naszi Hucuły majut prywezty do Zakopanoho ciłu chatu, jaku ustawlat na wystawi na pokaz, jak sia żyje na Huculszczyni, jak sia gazduje szczo sia wyrablaje i czyw zajmaje. Ta chata maje tam

zistaty sia zawždy w takim stani, jak naprawdu vyhłaj daje huculska chata.

Taksamo naszi Bojky i Łemky zjidut sia na wspilnyj zjizd, jaki może najbilsze stykajut sia i żyjut z Polakamy. Chocz i Hucuły w ostannich czasach spitkały sia z žyczliwistju polskich wład kotri otoczyły Huculszczynu opikow i pomahajut jij wsiakymy sposobamy. Można skazaty, że narid nasz w horach może najbilsze prywiazanyj do Polszczy i najmensze rozagitowanyj, a trymaje sia swoich dawnych zwyczajiw i dawnojzhody z bratnim polskym narodom.

Polska wlada uznaje to i dlatoho, żeby tak skazaty, naszi hirniaky, sut w osoblywych łaskach, distajuty czy wsio, szczo tilky potrebujut dla swoho rozwoju gospodarczoho,

KRONIKA.

Reforma wyborcza w Sejmie. Komisja Konstytucyjna Sejmu zakończyła obrady nad drugim czytaniem projektu ordynacji wyborczej do Sejmu. Pozostaje więc tylko trzecie czytanie projektu reformy na plenum Sejmu, które wkrótce się odbędzie.

Wyłączenie przemysłu ludowego i domowego oraz pracy chałupniczej z pod przepisów prawa przemysłowego. W najbliższym czasie ma być ogłoszone rozporządzenie, ustalające istotne cechy przemysłu ludowego i domowego oraz pracy chałupniczej jako zatrudnień zarobkowych, wyłączonych z pod przepisów prawa przemysłowego. Między innymi rozporządzenie głosi, że przemysł domowy wyłącza się z pod przepisów prawa przemysłowego, o ile stanowi jedynie uboczne zatrudnienie zarobkowe, wykonywane w chwilach wolnych od głównego zajęcia domowego lub zawodowego przez jedną osobę, bez żadnej pomocy. Wreszcie za pracę chałupniczą uważa się pracę osób fizycznych, które na mocy umowy, zawartej z nakładcami, zawodowo i zarobkowo, samodzielnie lub wyłącznie przy pomocy osób należących do najbliższej rodziny, wyrabiają, przeraabiają, albo wykończają przedmioty zamówione przez nakładców, wyłącznie na rachunek nakładców, we własnym mieszkaniu pracującego lub w innym miejscu, w którym tryb pracy nie jest normowany przez nakładcę.

Znowu burza gradowa. Na terenie gromad Kłokoczyn i Przeginia Narodowa, gminy Czernichów w województwie krakowskim przeszła burza połączona z opadem gradowym wielkości dużych orzechów łaskowych. Zboża zostały zniszczone od 20—30 procent. — Szkoda wynosi przeszło 20.000 złotych.

Wyrok na 4 bandytów w Tarnowie. Trybunał sądu przysięgłych w Tarnowie skazał Fr. Pieczonkę i 3 jego towarzyszy oskarżonych o rabunek z bronią w rękę w listopadzie ubiegłego roku koło Dąbrowy na Janie Pajaku, jego żonie i córce. — Pieczonkę skazał sąd na 6 lat więzienia a trzech towarzyszy każdego na 4 lata więzienia. — Jednego oskarżonego sąd uniewinnił.

Nadużycia w Banku Ziemi Rzeszowskiej. Przed niedawnym czasem w Rzeszowie wszczęto śledztwo przeciwko władzom Banku Ziemi, w związku z krociowymi nadużyciami, sięgającymi do kwoty 350.000 złotych. Poszkodowanych w tej sprawie jest bardzo dużo osób zarówno z Rzeszowa, jak i z okolicy, którzy z niecierpliwością oczekują wyników dochodzeń. Obecnie przyjechał do Rzeszowa delegat Ministerstwa Skarbu, który przez kilka dni przeprowadzał szkrontrum ksiąg oraz przeglądał protokoły posiedzeń Zarządu i Rady Nadzorczej. Do Sądu grodzkiego wpłynęło kilkadziesiąt skarg cywilnych przeciwko członkom Banku Ziemi Rzeszowskiej, którzy swego czasu deklarowali udziały, o dopłatę względnie o zapłatę całego udziału.

Bestjałskie wymordowanie całej rodziny. Do policji w Rzeszowie nadeszła wiadomość o ohydnej zbrodni, której ofiarą padła cała rodzina w Handówce wsi obok Rzeszowa. Zamordowany został 35-letni Jan Kisiela, jego żona Tekla i ich dwoje małe dzieci. Nie zostało ustalone, kto i z jakich pobudek zbrodni tej dokonał. Na miejsce wyjechali przedstawiciele policji rzeszowskiej z psem policyjnym.

Niezdanie maturo przyczyną samobójstwa. W nurty Popradu pod Starym Sączem rzuciła się w zamiarze samobójczym uczennica V kursu seminarjum nauczycielskiego w Starym Sączu, 20-letnia Stefanja Zajacówna. Przyczyną samobójstwa było nie zdanie matury. Zwłoki wyłowiono o paręset metrów poniżej miejsca, w którym denatka popełniła samobójstwo.

Afera w Krośnie zatacza coraz szersze kręgi. Do Krosna przybył prokurator sądu okręgowego w Jasle, który prowadzi dochodzenia i śledztwo przeciwko burmistrzowi tamtejszemu Kurkiewiczowi oraz innym urzędnikom, o nadużycia, popełniane przez nich od dłuższego czasu. Suma pieniędzy zdefraudowanych nie jest jeszcze ustalona, gdyż śledztwo wykrywa coraz nowe nadużycia. Aresztowano inkasenta Mikulca, który pieniądze inkasował do... własnej kieszeni. Burmistrz tłumaczy się, że wszystkiemu winien gazomistrz Słobodzian oraz rzeczoznawca Kahl (zięć burmistrza) któremu miasto płaciło 1.800 złotych za kilka przyjazdów z Drohobycza do Krosna jako tak zwanemu „rzeczoznawcy gazowemu“.

Prąd elektryczny zabił ucznia gimnazjalnego. W tragiczny sposób zmarł w Stanisławowie 13-letni uczeń 1-szej klasy gimnazjalnej Julian Schmerkler. Podczas przypatrywania się ustawianiu namiotu cyrku, poślizgnął się i upadając schwycił za nieizolowany przewód elektryczny, zwisający nad chodnikiem. Chłopiec porażony prądem przewieziony został do szpitala, gdzie w kilka minut później zmarł.

Granat w handlu żydowskim. Zatrudnieni przy robotach ziemnych pod Olkuszem bezrobotni zamierzali użyć do ubijania ziemi duży pocisk artyleryjski nabyty u jednego z handlarzy żelaza w Olkuszach. Robotnicy, chcąc sprawdzić, czy pocisk nie jest napełniony materiałem wybuchowym, rozpalili ognisko i wrzucili doń granat, ukrywając się za murem. Przewidywania okazały się słuszne, bowiem w niedługi czas pocisk wybuchł z taką siłą, że odłamki znalezione w odległości 300-400 m. Dzięki własnej ostrożności robotnicy uniknęli śmierci lub kalectwa.

Krwawa walka na kosy. W dniu 12 czerwca b. r. pomiędzy mieszkańcami wsi Czernichów gminy Wierzbno na tle nieporozumień majątkowych doszło do krwawej walki na kosy pomiędzy: Janem, Mieczysławem i Józefą Solarzami z jednej strony, a Adamem, Franciszkiem i Andrzejem, braćmi Szopami — z drugiej. W rezultacie Jan Solarz i Franciszek Szopa zostali ciężko ranni i odwiezieni do szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Znaleziono pieczęcie wojskowe z 1831 r. W okolicy Ożarowa, powiatu opatowskiego, robotnicy leśni znaleźli kilkadziesiąt pieczętek wojsk polskich z okresu powstania 1831 r., wykonanych z mosiądzu. Część pieczętek połamali robotnicy, sprawdzając, czy są wykonane ze złota, pozostałe zaś 40 sztuk na polecenie starostwa zostały zabezpieczone przed zniszczeniem. Pośród znalezionych pieczętek znajduje się duża pieczęć naczelnika dywizji sandomierskiej, pieczęć dowódców pułków opatowskiego i miechowskiego, pułku jazdy krakowskiej, pułku jazdy sandomierskiej, pięć pieczęci dowódców bataljonów, reszta zaś komendantów kompanii.

Ogólnopolski obchód ku czci Paderewskiego Odbyło się tu w hotelu Bristol zebranie organizacyjne obchodu 50-letniej działalności muzycznej Paderewskiego. — Zebraniu przewodniczył wojewoda Sołtan. Obchód ma objąć całą Polskę a odbędzie się prawdopodobnie dopiero w jesieni.

Warszawa przegrywa miliony. W czasie minionych Zielonych Świąt grający w totalizatora w Warszawie nie mogli się uskarżać na brak emocji na torze wyścigowym. Towarzystwo wyścigów koni urządziło dla amatorów gry „trzydniówkę“, a obrót totalizatora wyniósł: sobota — 352.470 zł., niedziela — 592.460 zł., poniedziałek — 380.460 zł. — razem 1.225.390 zł.! Towarzystwo zatrzymało w swoich kasach tylko z dwóch dni (niedziela, poniedziałek) zł. 118.126.5. W dobie kryzysu, gdy statystyka wykazuje kilkaset tysięcy bezrobotnych, mieszkańcy stolicy składają prawie 120.000 zł. na popieranie hodowli koni.

Tragedja żołnierska na Wiśle. Podczas ćwiczeń na Wiśle 8-go bataljonu saperów w dniu 12 czerwca b. r. wydarzył się tragiczny wypadek. Gdy na środku Wisły znajdowały się człony pontonowe, zerwała się gwałtowna wichura, powodująca wysoką falę, która przewróciła i zalała dwa człony. Załoga pontonów oopłynęła z prądem, jednak wskutek wielkiej fali trzech żołnierzy utonęło. Są to: starszy saper Fran-

ciszek Rychlik saper Stanisław Hęsio i saper Marcelli Lewicki. Pozostali żołnierze zostali wyratowani przez znajdujące się w pobliżu łodzie saperskie.

Dozorcy spłonęli żywcem w młynie. We wsi Dorohucze pod Lublinem w młynie dzierżawionym przez niejakiego Werkmana, wybuchł w nocy pożar. Nocy tej spało w młynie dwóch dozorców, którzy byli zamknięci od wewnątrz, Moszek Liberman i Moszek Kozenstein. Obaj dozorczy zginęli w płomieniach. Młyn spłonął doszczętnie.

Masowa egzekucja psów. W ostatnich czasach nawiedziła okolicę Kruszwicy groźna plaga wścieklizny psów. Plaga ta stała się prosto postrachem wieśniaków, którzy stale byli narażeni na niebezpieczeństwo ze strony nieszczęśliwych zwierząt. Celem zapobiegnięcia epidemii władze wydały ostre zarządzenia i nakazały zabicie wszystkich psów w miejscowościach: Ludkowie, Tupadłach, Sławsku Wielkim, Stodolnie, Bródkach i Harkowicach. Ogółem zabito blisko 700 psów. Wiele pokąsanych osób odano pod obserwację lekarską.

Śmierć przy pracy. W tartaku Fr. Galarowicza w Nowej Białej w czasie przecinania drzewa na cyrkularce, z nieustalanej narazie przyczyny piła cyrkularki podrzuciła kawałek drzewa, które uderzyło robotnika W. Mierdonka w tył szyji obok kręgosłupa. Uderzony poniósł śmierć na miejscu.

Sędzia na boisku bronił się rewolwerem przed piłkarzami nożowcami. Z Tomaszowa Mazowieckiego donoszą o krwawym zajściu jakie miało miejsce na tamtejszym boisku sportowym w czasie zawodów piłkarskich między drużynami „Hapoel“ a „Młot“. Gdy sędzia Goldhersch wydał decyzję na korzyść Hapoelu, dwaj zwolennicy „Młota“ Ipser i Goldschneider wpadli na boisko i nożami steroryzowali sędziego. W obronie własnej sędzia zrobił użytek z rewolweru, raniąc ciężko napastników. Sędziego aresztowano, a rannych przewieziono do szpitala.

Pożar zniszczył 62 zabudowania. We wsi Wilków, powiatu włoszczowskiego wybuchł pożar, który zniszczył 18 domów mieszkalnych, 16 obór, 9 stodół i 19 szop oraz inwentarz żywy. Straty wynoszą 60.000 złotych.

Dwie siostry utonęły w rowie. Nad powiatem stopnickim przeszła onegdaj gwałtowna burza, połączona z wielką ulewą. Po burzy wyszły na łąkę 2 siostry bliźniaczki Janina i Marianna Juda. W pewnym momencie jedna z sióstr, chcąc zerwać kwiatki, wpadła do rowu, napełnionego wodą wciągając za sobą drugą siostrę. Obie nieszczęśliwe dziewczęta z braku pomocy utonęły.

Jadowite węże zaatakowały sześciu podchorążych. Bawiąca na ćwiczeniach szkoła podchorążych artylerji rezerwy w okolicy Powurska w powiecie kowelskim miała przygodę z węzami, która wywołała silne wrażenie na podchorążych i jest przestroga, jak trzeba w tych okolicach zwracać uwagę na jadowite gady. Specjalnie okolica Powurska jest bagnista, a w tamtejszych lasach można się spotkać często ze żmijami. Onegdaj w czasie odpoczynku grupa żołnierzy natrafiła na kilka jadowitych węzów, które wypęły z pobliskiego bagna. Sześciu podchorążych nie zdołało uciec i zostało zaatakowanych przez jadowite gady. Mimo dzielnej obrony zostali oni pokąsani. W ciężkim stanie odwieziono ich do szpitala, gdzie jeden z pokąsanych, niejaki Skurbski, syn notariusza z Kowla, zmarł.

Grad wielkości gęsich jaj. Nad powiatem przemyskim przeszła wielka burza gradowa, która poczyniła bardzo znaczne szkody w plonach rolnych. W czasie burzy padał grad wielkości gęsich jaj. Dachy, pokryte słomą, dachówką i gontami zostały poważnie uszkodzone. Wysokości szkód narazie nie ustalono. Burza gradowa przeszła również nad Rzeszowem i okolicą. W czasie burzy nad powiatem Iwowskim, jeden z piorunów uderzył we wsi Głuchowice, powodując pożar, w wyniku którego spłonęły trzy domy.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Tyndyk Germański — Stynawa Niżna — op. Lubieńce
W sprawie Katarzyny Jakysz niema dotąd odpowiedzi ze Stryja.

Anna Kirkorłup — Kujaków op. Wołków Ze Starostwa we Lwowie opowiedzi brak.

Rozalja Kłym — Siedliska Stulsko op. Mikolajów - Drohowyże. Podjąłem kroki co do wznowienia sprawy i sprawa jest w toku.

Marja Kmyta — Dworce op. Mosty Wielkie. Sprawę Pani załatwił Związek Inwal., uważam przeto, że dwóch adwokatów nie potrzeba.

Fema Knobel Czernica op. Podkamień. Niewiadomo mi dotąd czy akta P. K. U. w Kamionce Str. już odeszły? winna Pani tego przypilnować.

Piotr Buczyński — Żukocin op. Korszów. Już 2 razy pisałem żeby Jurko Kocaba nadesłał zaświadczenie, że jest biedny i że syn był jego żywicielem.

Wasył Kopeć — Czolhany op. Bolechów. Brak dotąd relacji ze Starostwa.

Marta Komarnicka — Harbusów op. Olejów. Jeszcze Województwo związku nie stwierdziło.

Tymko Korol — Krynica op. Medenice. Przypilnować by Urząd Skarbowy Drohobycz wnet sprawę załatwił.

Anna Korużyniec — op. Tucholka. Sprawy pilnuję, za kilka dni odpiszę.

Tekla Korytko — Mużyłów op. Podhajce. Dotąd brak z Województwa odpowiedzi.

Anna Kościuk — Nadziejów op. Dolina. sprawy pilnuję.

Justyna Kościuk — Kolinca op. Tłumacz. Jeszcze z Wojew. brak odpowiedzi.

Zofja Kotowicz — Czystopady op. Założce. Sprawa wydaje mi się beznadziejną.

Wasył Szewczuk — Ladańce op. Przemysłany. Akta dotyczące Ireny Kowal odeszły do Ministerstwa Skarbu.

Od Administracji. — Do dzisiejszego numeru dołączamy przekazy rozrachunkowe dla wszystkich naszych kwartalnych i półrocznych prenumeratorów.

Śmiertelna walka.

Chrystjan Wolhuter, plantator bananów w południowej Afryce, trapiiony był często strasznymi wiadomościami o rozszarpaniu któregoś z jego robotników.

Razu pewnego z niewielkiej odległości doszedł go ryk lwa, który go też dostrzegł. Rozpędzony zwierz kilkoma wielkimi skokami rzucił się na swą ofiarę. Prze-

wrócony Wolhuter do ostatniej chwili nie stracił przytomności, ale leżąc już na ziemi, zdołał zadać dzikiej bestji dwa pchnięcia swym nożem. Okropnie okaleczony zwierz otworzył paszczę, z której wypuścił myśliwego. Uwolniony plantator, zanim zdołał się pozbierać z ziemi, zadał mu jeszcze trzecie pchnięcie, po którym lew padł obok niego. Wolhuter, choć bardzo zraniony, oczekując krwią, zdołał dowiec się do swego domostwa, gdzie zająto się opatrzaniem zadanej mu przez lwa rany.

Praktyczne rady.

Obrazy z kurzu czyści się, nakrywając wilgotną czystą szmatką, która po pewnym czasie kurz zbierze; można zmywać sokiem, wyciśniętym z utar. tej cebuli.

Okulary nie zachodzą parą, gdy posmarujemy szkła gliceryną, zmieszaną z szarem mydłem i przetrzemy na czysto miękką skórzaną szmatką.

Czyszczenie naczyń mleczarskich. Naczynia mleczarskie myje się zwykle wodą gorącą, używa się letniej, co nie jest wystarczające, aby naczynie było wolne od bakteryj.

Praktyczni Duńczycy stosują zimną wodę z dodatkiem gaszonego wapna, które posiada tę właściwość, że lepiej od sody usuwa z naczyń kwasy mleczne i inne nieczystości. Taką wodą wapienną myje się naczynia zapomocą szczotki dokładnie, następnie płócze bardzo dobrze wodą czystą i wystawia do wyschnięcia w słoneczne przewiewne miejsce.